

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 4

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

28 de enero - 28. januarja 1993

NOVA VLADA RS

Dr. Janez Drnovšek je 20. januarja uradno predlagal vlado v naslednji sestavi:

dr. Janez Drnovšek, LDS, predsednik
Lojze Peterle, SKD, podpredsednik in minister za zunanje zadeve
mag. Mitja Gaspari, LDS, minister za finance
dr. Davorin Kračun, LDS, minister za ekonomske odnose in razvoj
dr. Slavko Gaber, LDS, minister za šolstvo in šport
Miha Kozinc, minister za pravosodje
Ivo Bizjak, SKD, minister za notranje zadeve
Igor Umek, SKD, minister za promet in zveze
Jože Osterc, SKD, minister za kmetijstvo in gozdarstvo
dr. Boyidar Voljč, Zeleni Slovenije, minister za zdravstvo
dr. Rado Bohinc, ZL (Združena lista-prenovitelji),
minister za znanost in tehnologijo
Jožica Puhar, ZL, ministrica za delo, družino in socialne zadeve
Sergij Pelhan, ZL, minister za kulturo
dr. Maks Tajnikar, ZL, minister za gospodarske dejavnosti
Miha Jazbinšek, LDS, minister za okolje in prostor
Janez Janša, Social-demokratska stranka, minister za obrambo

Marko Jenšterle
21. januarja 1993

Slovenski parlament je 25. januarja 1993 popoldne sprejel predlog in potrdil zasedbo nove slovenske vlade.

ODBOR OBMOČJA SKD ZA ARGENTINO IN JUŽNO AMERIKO JE POSLAL VODSTVU STRANKE V LJUBLJANO NASLEDNJI DOPIS:

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI
ARGENTINA - JUŽNA AMERIKA

25. januar 1993

Gospod inž. Izidor Rejč
predsednik Sveta SKD
Beethovna 4 - Ljubljana

Spoštovani gospod predsednik!

SKD v območju Argentine smo izvedeli o odločitvi Sveta glede vključitve v vladno koalicijo. Omenim, da o tej seji nisem bil obveščen in tako nisem imel možnosti glasovanja, katerega pravica mi kot rednemu članu Sveta, po statutih stranke, pripada.

Po informaciji o sestavi vlade vidimo, da bo devet ministrstev v rokah naslednikov tistih, ki so bili 45 let nosilci totalitarizma. Tem daje SKD s svojo prisotnostjo mednarodni ugled, ki ga uživata profesor Lojze Peterle in stranka. Tako sodelovanje predstavlja, po našem mnenju, prevelik riziko za bodočnost SKD. Zato bomo člani SKD v Argentini zavzeli do te odločitve samostojno stališče in kritično presojali delo vlade, neglede na prisotnost uglednih članov SKD v njej.

Prepričani smo, da je naše stališče pozitiven doprinos k zdravemu pluralizmu v stranki.

Prejmite, gospod predsednik, naše iskrene pozdrave!

inž. Jernej Dobovšek
predsednik

Kopija: g. predsedniku IS prof. L. Peterletu

Informacije iz Slovenije

Št. 14, 19. januarja 1993

Svet SKD je na včerajšnji seji s 26 glasovi za in petimi proti podprl vstop Slovenskih krščanskih demokratov v vlado mandatarja dr. Janeza Drnovška. Člani Sveta so med sejo dobili na vpogled „Sporazum o skupnem delovanju Liberalno-demokratske stranke in stranke Slovenskih krščanskih demokratov v vladi mandatarja dr. Janeza Drnovška“. V skladu s tem sporazumom bosta koalicijska partnerja le LDS in SKD, ostale stranke pa bodo lahko koalicijski partner postale le, če se bosta s tem strinjali obe stranki (tako bo, predvidoma, k sporazumu pristopila Socialdemokratska stranka). Združena lista tako ne bo koalicijski partner, temveč bo zanjo veljal tisti člen Sporazuma, ki predvideva, da lahko mandatar sklene s posameznimi ministri indi-

vidualne pogodbe - torej pogodbe z ministri in ne pogodbe s stranko. Zdi se, da bo Združena lista oz. Socialdemokratska prenova takšno rešitev sprejela, čeprav jo postavlja v neenakopraven položaj, vsaj kar se tiče oblikovanja koalicije in programa dela vlade.

Po istem sporazumu bodo Slovenski krščanski demokrati dobili mesto zunanjega in notranjega ministrstva, resor za kmetijstvo pa je pomemben zaradi gradnje avtocest, do katerih bo v tem mandatu zagotoveno prišlo. Resor za kmetijstvo je pomemben s stališča odnosov s Slovensko ljudsko stranko, katere predsednik Podobnik je ponovno zavrnil povabilo (tudi Drnovškovo), da vstopi v vladno koalicijo, hkrati pa napovedal, da bo vstop Slovenskih krščanskih demokratov v vlado zaostriło odnose med obema strankama. Kot smo izvedeli, je Podobnik na srečanju z Liberalnimi demokrati izjavil, da njegova stranka ne želi prevzeti kmetijskega ministrstva, ker da „ni samomorilska“.

Poleg omenjenih ministrskih mest Sporazum vsebuje tudi dogovor, po katerem krščanskim demokratov pripadejo nekatera zelo pomembna mesta v državnih finančnih institucijah, Ljubljanski banki, itd.

Pred sejo Sveta je v nedeljo vodstvo Slovenskih krščanskih demokratov pripravilo poseben pogovor o tej temi, na katerega je povabilo ugledne katoliške javne delavce, izobražence in ne-

Vlada je organ izvršilne oblasti in najvišji organ državne uprave. Zadnje usmerjajo in vodijo ministrstva. Vlada mora voditi izvajanje politike države, zagotavljati izvrševanje zakonov in drugih aktov parlamenta in skrbeti za usklajeno delo ministrstev. Sestavljajo jo predsednik in ministri. Nova vlada ima podpredsednika; to funkcijo opravlja eden od ministrov, ki ga določi predsednik vlade.

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti po novem združuje štiri dosedanja ministrstva, in sicer: za industrijo in gradbeništvo, za malo gospodarstvo; za energetiko ter za turizem in gostinstvo. Ministrstva za trgovino, za znanost in tehnologijo ter za planiranje pa so po novem združena v mi-

nistrstvu za trgovino in razvoj. Ministrstvo za zdravstvo, družino in socialno varstvo pa je le ministrstvo za zdravstvo.

Novo ministrstvo za delo in socialne zadeve vključuje sedanje ministrstvo za delo ter ministrstvo za borce in vojaške invalide.

Druga ministrstva so ostala takšna kot prej, razen ministrstva za pravosodje in upravo, ki je po novem le ministrstvo za pravosodje. Tako kot večina prejšnjih predlogov zakona o vladi tudi ta ukinja dve ministrstvi za zakonodajo in informiranje, ki sta po novem vladni službi.

Bo — ne bo?

Ljubljansko Delo je 23. januarja zapisalo, da je na vprašanje Jožeta Školca o usodi Franca Jurija kot veleposlanik v Argentini, Peterle odgovoril, da bo vprašanje proučil in videl, kaj je potrebno storiti. Poudaril je, da zamenjave ni napovedal.

Isti dan pa je v Trstu Dnevnik Piccolo objavil članek, v katerem postavlja v dvom, da bo Argentina res formalno sprejela za novega slovenskega ambasadorja Franca Jurija. Njegovi potrditvi, piše tržaški časopis, naj bi odločno nasprotoval novi slovenski zunanji minister Lojze Peterle, ki naj bi pritiskal na vlado v Buenos Airesu, naj ne sprejme Jurija. Podminister za zunanje zadeve Zoran Thaler je za Piccolo vsekakor izjavil, da je Slovenija že izpolnila postopek za imenovanje novega poslanika.

Marko Jenšterle

Leon Marc

Predsednik vlade Drnovšek in zun. minister Peterle

Glavna priča proti Levstiku spremenila izjave

V prvi polovici meseca decembra se je nadaljeval proces proti Vinku Levstiku, ki ga na podlagi udbovskega materiala dolžijo vojnih zločinov proti civilnemu prebivalstvu oziroma proti vojnim ujetnikom med revolucijo v Sloveniji. Glavna priča proti Vinku Levstiku je bila Janez Miklič iz Ponikev pri Dobrem Polju. Ta je pred sodnikom izjavil, da ga je 1947 izsledila Ozna, ki ga je spravila v zvezo z Vinkom Levstikom in ga spraševala, ali je bil Levstik pri Črni roki. Od takrat so ga večkrat zasliševali na različnih krajih. Zasliševali so ga čez dan, ponoči pa so ga izpustili. Na mizi pred njim so imeli pendrek in pištolo. Od leta 1947 so vsako leto prihajali k njemu uslužbenci Udbe in ga spraševali, ali ima stike z Levstikom. Obljubljali so mu tudi, da bo dobil službo.

Leta 1947 so ga oznovci med zasliševanjem s pendrekom pretepali po hrbtu in vratu zato, ker je bil domobranec, kot so mu dejali.

Miklič je kot varnostnik služboval v podjetju Tekstil na takratni ulici Moše Pijske v Ljubljani. K njemu sta ob nedeljah, ko je bilo tam prazno, hodila dva udbovca. Zasliševali so ga po šest do sedem ur, nato je vse podpisoval. Miklič danes pravi, da si ju ni upal vprašati, zakaj hodita k njemu. Že tako je imel zaradi domobranstva v službi težave. Trikrat je moral na zasliševanje tudi v Slavijo. Tam so ga izpraševali trije udbovci. Eden od njih, mlajši, mu je grozil, da bo izgubil službo, če ne bo govoril po pravici. Kasneje je dobival vabila na sodišče, kjer so ga zaslišali petkrat ali šestkrat. Na koncu so ga klicali kar po telefonu. Na sodišče je moral tiste dni, ko ni imel službe. Na sodišču je, samo da bi bil prej doma, potreboval vse, kar je že prej zapisala Udbe. Najbolj se je bal, da bi izgubil službo, saj je imel doma štiri otroke.

Danes Miklič poudarja, da vse, kar je nekoč povedal, ne drži, saj so udbovci k njemu hodili skoraj vsak dan („Zmešan sem bil od sodnije in Udbe“). V „novejšem času“ (pred dvanajstimi leti) je milica začela hoditi k Mikliču domov.

24. novembra 1980 je Center službe državne varnosti začel „s pomočjo“ Janeza Mikliča postopek proti „vojnim zločincem“. K njemu sta hodila dva udbovca. Ves čas sta ga spraševala, kaj je delal Vinko Levstik med vojno. Obeh se je zaradi grobosti od leta 1947 zelo bal. Starejši mu je povedal, kaj mora govoriti, Miklič pa je zaradi strahu govoril in izjave podpisoval. Danes ne ve več, kaj je na listkih pisalo. Janez Miklič je v torek na sodišču povedal, da uboja ranjenega partizana Edvarda Ujeta ni videl, kot je to nekoč izjavil pred Udbo. Danes Miklič

poudarja, da ni videl, kdo ga je ustrelil, in da je samo slišal, da je to storil Levstik.

Tik pred tem zaslišanem pa je dobil Miklič grozljivo pismo, da ne sme spremeniti „resnice“ pri pričevanju, drugače bodo obračunali z njim.

Pozneje so bile pred sodiščem zaslišane še tri priče, ki so bile prisotne pri izjavi Mikliča.

Priča F. N. pravi, da je ob Mikličevem pripovedovanju opazil, da ga je strah. Iz tega je sklepal, da ga je bilo takrat, ko je moral podpisovati izjave pred Udbo, še bolj. Pripovedoval je, da so hodili na njegov dom in mu naročali, kaj naj pove. Strah ga je bilo za službo. Miklič je junija povedal tudi, da se je leta 1947 srečal z Mitjo Ribičičem, ki je skušal prek njega priti do Vinka Levstika. K temu je F. N. dodal, da je tudi sam okrog leta 1950 slišal od svojega svaka, ki je bil v službi v Ozni, da Ribičič lovi Levstika, saj se je po vojni v Sloveniji skrivalo nekaj domobrancev, ki jih je Levstik skušal spraviti čez mejo. F. N. je bil od novembra 1944 partizan, od leta 1958 do letos pa je bil sodnik. Kot dolgoletni sodnik je dejal, da si je Miklič hotel z izjavo olajšati dušo.

Končno je sodnik zaslišal še Vinka Levstika. Soočil ga je z vsemi izjavami, ki ga bremenijo. Tako smo izvedeli, da so bila tri dejanja, ki jih pripisujejo Levstiku storjene, ko je bil ranjen in v Ljubljani operiran, ali pa takrat, ko je bil na štirimesečnem tečaju za podoficirje v Ljubljani. Junija 1944 je namreč Levstikova enota odšla čez Bloke v cerkniško dolino, kjer so hoteli priti do tamkajšnjega letališča. Pri tem so se zapletli v boje, v katerih je bil Levstik 20. junija 1944 ranjen. Operiran je bil v vojaški bolnišnici v Mostah. Tam je ostal štiri dni, nato pa je bil še pri sestrnici, odkoder je moral enkrat na previjanje rane. Deset dni po operaciji se je že lahko oglašil v svoji enoti v Velikih Laščah. Za okrevanje je dobil mesec dni dopusta. Okoli 20. julija je spet lahko sodeloval v bojnih pohodih.

Preiskovalnega sodnika je zatem zanimala Levstika prisotnost na podoficirskem tečaju. Levstik je povedal, da je tečaj trajal od 15. novembra 1944 do 15. marca 1945. V Ljubljani je bil že teden pred njegovim začetkom. Režim je bil zelo strog, ni bilo dopustov, zato ni šel domov niti za božič. Izhod iz vojašnice so imeli samo ob nedeljah, ko so šli skupaj k maši, popoldne pa so lahko šli v kino, vendar v organizirani skupini. Po tečaju so dobili teden dopusta. Preživel ga je v Ljubljani in doma. V svojo enoto, ki je bila takrat v Strugah, je prišel konec marca 1945.

Kaj je protetakem ostalo od udbovske obtožbe?

Balza inicia su viaje a Croacia

El jefe del Estado Mayor del Ejército, general Martín Balza, viajó a Croacia para tomar contacto con el Batallón Ejército Argentino (BEA) destacado en la ex república de Yugoslavia, integrante de las fuerzas de paz de las Naciones Unidas.

Balza viaja acompañado por el jefe de Operaciones del Ejército, general Víctor Peralta, y llegará a Zagreb a mediodía del viernes para entrevistarse con el comandante y el segundo jefe de las fuerzas de paz de la ONU.

Al día siguiente, el jefe del Ejército llegará hasta Grubisno Polje, a 125 kilómetros de Zagreb, sede del asentamiento del BEA II, para escuchar un informe del jefe del sector

oeste de las fuerzas de paz, general de brigada Carlos Zabala. En el cine de la localidad, Balza se reunirá con los oficiales y suboficiales del BEA acantonados en el lugar.

La gira de inspección de Balza llegará hasta el límite croata con Bosnia, un puente sobre el río Sava, vecino a la ciudad de Stara Gradiska, una „zona caliente“ de la guerra civil que despedaza a la ex Yugoslavia. En Stara Gradiska están acantonadas dos secciones mecanizadas del Ejército Argentino.

La que inicia hoy cerca del mediodía es la segunda gira de inspección de Balza en Croacia.

Clarín,

jueves 21 de enero de 1993

Mesto upanja za revne malgaše

Tujec, ki obišče madagaskarsko prestolnico Antananarivo, se ne more sprehoditi po mestu, ne da bi ga spremljala gruča razcapanih otrok, ki prosjajo: „Gospod, dajte nam denar!“ Domačini so brezdomcem dali ironični vzdevek „štirje mi“, ker se v malgaščini s temi črkami začnejo štiri besede, ki označujejo reveže: prostitucija, nasilje, mamila in alkoholizem. Spijo na pločnikih, podnevi pa prosjajo od vrat do vrat. Mimoidočim se otroci sicer smilijo, vendar so prepričani, da sami sveta ne morejo spremeniti. V črnih očeh trinajstletne Mamitine (kar pomeni Sladkost, ki jo imajo ljudje radi) je videti, da ji ime nič ne pomeni. Oče jo je pustil na ulicah madagaskarskega glavnega mesta skupaj s tremi sestrkami in dvema bratoma, od katerih ima najmlajši šest mesecev. Tri dni in tri noči je beračila, potem pa se je zatekla v zavetje slovenskega duhovnika PEDRA PETRA OPEKE, ki se je odločil, da bo poskušal spremeniti usodo takšnih otrok in njihovih staršev.

Misionar Pedro je lazarist, sin slovenskih staršev, ki so po vojni emigrirali v Argentino. Na Madagaskar ga je zaneslo 1970, in je bil najprej duhovnik v župniji v pragozdu, leta 1989 pa je prišel v glavno mesto, kjer so se mu zasmilile družine, ki so se preživljale s prodajo smeti. Od vlade je dobil zemljišče in na njem postavil naselje Manantenaso (kar pomeni „boljše življenje“), kjer je našlo zavetje 4000 ljudi. Prihajajo pa novi in novi. Vsak mesec se priseli 25 družin. „V tem mestu je vsaj 250.000 lačnih ljudi,“ pravi dobrotnik revežev. „To je sramota. Saj nismo v Somaliji. Tam je puščava, Madagaskar pa je bogata kmetijska država, ki je nekoč izvažala hrano. Te

ljudi so leta in leta zlorabljali. To je zločin.“ Iz podeželja se v mesto zlivajo množice ljudi, ki iščejo zaposlitev. Cene kave, vanile in drugih dišav so namreč tako padle, da se jih ne splača več gojiti. Gospodarstvo pa so spravili na kolena predvsem gospodarsko načrtovanje v sovjetskem slogu, bleščeči, vendar neproduktivni projekti in veliki vojaški izdatki.

„Upajmo, da bodo v Antananarivu začele rasti tovarne, ki bodo dale ljudem delo. Do takrat pa... V zadnjih letih se je število prebivalcev tega mesta podvojilo ali potrojilo, zgradili pa so samo nekaj sto novih hiš,“ pravi duhovnik. Organizacija Akamasoa (beseda pomeni „dobri prijatelji“) duhovnika Pedra daje revežem streho in hrano, jih pošlja na delo v bližnji kamnolom ali opraviti obrtniška dela, predvsem pa jih izobražuje, jim pomaga, da se odvadijo odvisnosti od alkohola ali mamil, nato pa jim omogoči vrnitev na podeželje, če imajo tam sorodnike, še prej pa jih opremi z vsem potrebnim za delo. „Ne pošljemo jih kar takoj stran. Ti ljudje so izgubili svoje dostojanstvo, moralo, občutek za smer, zato jim moramo najprej pomagati in jih izobražati,“ pravi Pedro. Tisti, ki se niso slišali za bradatnega duhovnika in njegovo dobroto, pustijo otroke na cesti. Nekatera dekleta ne najdejo nobenega drugega izhoda, kot da se podajo v prostitucijo. Fantje do štirinajstega leta beračijo, nato pa kradejo. Za tiste, ki se zatečejo v naselje Boljše življenje, pa je še upanje: „Čudežev ne moremo delati,“ pravi Pedro, „a po nečem se ti otroci vendarle razlikujejo od drugih. Ko vas vidijo, vas pozdravijo in vam ne rečejo: Gospod, dajte mi kaj denarja.“

Delo, 12. decembra 1992

NOVICE IZ SLOVENIJE

Knjižni dar celovške Mohorjeve založbe

Za Vse svete je izšla v Celovcu redna knjižna zbirka, t.i. „Knjižni dar“ Mohorjeve založbe za leto 1993. Dar sestavljajo sledeče knjige:

1. Koledar za leto 1993
2. Marija Nemanič: Težko, a lepo (Večernice)
3. Trstenjak/Ringel: O slovenskem človeku in koroški duši.
4. Čingiz Ajmatov: Iz oči v oči

Cena je 490,- šilingov.

Po stari koroški navadi nudi Mohorjeva založba bralkam in bralcem na Koroškem vrsto t.i. doplačilnih knjig. Letos so to:

- a) Ivica Kampuš: Tvoja sem piščal (pesmi)
- b) Korenika: Mi pevci, godci smo (glasbena kaseta)
- c) Marija Bartoloth: Pa Zilja še veščas šumi (pesmi)
- č) Bertrand Kotnik: Zgodovina hiš Bilčovsa

LJUBLJANA - V šolskem letu, ki je pričel v mesecu septembru, se šola okoli 105.000 učencev. V primerjavi z lanskim šolskim letom se je število mladih na šolah povečalo za 1,4%, v šolah za odrasle pa je število padlo za 4 odstotke. Največ srednješolcev se izobražuje v srednjih šolah za naravoslovje, metalurgijo, strojništvo, ekonomsko smer in osebno nego ter na gimnazijah. Več se jih je letos vpisalo v šole za gozdarstvo, geologijo in rudarstvo, manj pa za gostinstvo, turizem in družboslovje.

LJUBLJANA - «Plastični denar» se tudi v Sloveniji uveljavlja. Po letu 1970 je Kompas Magistrat začel izdajati Eurocard, ki je del Mastercarda. V Sloveniji je s to kartico možno kupovati na 2.500 prodajnih mestih. Prej je bilo območje Eurocarda raztegnjeno čez celo Jugoslavijo, zdaj pa je skrženo le na RS.

LJUBLJANA - Ljubljanska banka je pred dvema letoma in pol postavila bankomate (po argentinsko «banelco»). Zdaj jih je vsega skupaj 84, polovica teh v sami Ljubljani in okolici. Uporabljajo jih lahko imetniki tekočega računa LB, vendar zaenkrat lahko na bankomatih le dvigajo denar. Naslednja usluga bo možnost polaganja denarja in preveritev stanja na tekočem računu. Bankomatov se poslužuje le 40 odstotkov možnih uporabnikov.

LJUBLJANA - Za letošnje leto je Ljubljanska založba Mladika izdala koledar, ki ga krasi dvanajst najlepših ornamentiranih genealoških debel plemiških družin, ki so živele na Kranjskem, med njimi Turjaške, Smedniške in Valvasorjeve. Zadnji dve leti je založba izdala koledarje z risbami iz Dizmove kronike in s pečati.

NOVICE IZ SLOVENIJE

VESELA GORA - Po 47. letih je ta kraj pri Šentrupertu spet dobil svoje staro ime, ki ga je dobil že leta 1723. Leta 1945 so mu takratne oblasti menjale za Brinje, česar pa ljudje niso nikdar sprejeli in se do sedaj trudili, da jim je vrnjeno »dobro ime«. Vesela Gora je znana po svoji romarski božji poti k sv. Frančišku Ksaveriju.

KAMNIK - V frančiškanskem samostanu, predvidoma starem petsto let, so zadnje mesece tekla prenovitvena dela, ki bodo skončana v mesecu maju, ko bodo slavnostno odprli knjižnico in muzej. V knjižnici je kakih šest tisoč knjig, med njimi več dragocenih inkunabul. V samostanu je od konca revolucije živelo več družin, ki so jim zdaj poiskali ustresnejša stanovanja, da bo samostan spet služil svojemu namenu. Zaenkrat živijo v njem štirje redovniki.

MARIBOR - Univerza v Mariboru je podpisala sporazum z ljubljanskim Zavodom Institutum Studiorum Humanitatis, po katerem je ustanovljen Evropski center za humanistične vede. Zavod deluje pod okriljem mariborske univerze a s sedežem v Ljubljani. Na njem bo mogoč pod diplom-

ski studij o analizi ideologij, šolskega polja, teoriji diskurza, teoriji neodvisnega življenja prizadetih ljudi, med drugimi. Za studij se je že prijavilo kakih dvajset študentov, zanimati pa so se začeli tudi nekateri študentje iz tujine.

MURSKA SOBOTA - Romi-Cigani, ki jih je v tej občini kakih 2.700, so ustanovili Zvezo Romov, ki si prizadeva za priobritev njihovih narodnostnih pravic. V občini imajo en otroški vrtec in dve osemletki, v katerih imajo romski otroci prilagojen učni program. Poleg tega so začeli izdajati svoj časopis Romano navijpe (Romske novice), ki je zaenkrat občasno izšel dvakrat v nakladi 300 izvodov in je natisnjen v romskem in slovenskem jeziku.

LJUBLJANA - Na sejmu Ski Expo 92 se je predstavilo 127 razstavljalcev zimskošportne opreme in središč iz devetih držav. V eni izmed dvoran je bila tudi razstava oziroma prodaja rabljene smučarske opreme. Sejem si je v petih dneh, kolikor je trajal, ogledalo okoli 40.000 obiskovalcev.

LJUBLJANA - Anton Martin Slomšek - neusojeni slovenski primas je naslov življenjepisa, ki ga je spisal zgodovinar Vlado Habjan in je izšel pri založbi Kres. Na tristo straneh je predstavljena Slomškova dejavnost in zasluge za politični in kulturni obstoj slovenskega naroda. - V mariborskem Pokrajinskem muzeju pa so predstavili portret škofa Slomskega iz leta 1859, delo dunajskega slikarja Karla Vogla. Po izročilu naj bi Slomšek portret podaril knjigarju Friedrichu Ležerju leta 1860, njegov pravnuk Maix Leyer, živeč v Beljaku, pa ga je zdaj podaril muzeju.

LJUBLJANA - V mesecu februarju bo verjetno po ljubljanskih ulicah začel voziti prvi avtobus na plinski pogon. Po poskusnih vožnjah bodo na podjetju odločili kdaj in koliko enakih naj bi se kupili, saj so ti ekološko čistejši avtobusi tudi nekoliko dražji.

FILOZOFSKO-KULTURNI SEMINAR

za slušatelje iz Slovenije in Argentine

od. 4 do 17. februarja 1993

vodi: univ. prof. dr. Milan Komar

Sodelujejo: pisatelj Zorko Simčič
dr. Alojzij Kukovica S.J.
dr. Marko Kremžar

Prijave in podrobnejše informacije po telefonu 662-0674 ali 658-6574

Pustna veselica

bo 20. februarja 1993

v Slomškovem domu

Castelli 28 - Ramos Mejía

20. februarja 1993

Pustna veselica

SAFARI

V Našem domu, San Justo, ob 21.30 uri.

Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo

COOPERATIVA DE CREDITO "SLOGA" LTDA.

(Sociedad Legal Orientadora General del Asociado)
Matrícula S.A.C. N° 5380

Bmé Mitre 97 - Ramos Mejía - Ptdo de La Matanza
Pcia. de Buenos Aires

CONVOCATORIA

De conformidad con lo dispuesto por el art. 31 de los Estatutos Sociales, se convoca a los Señores socios a la Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 20 de Marzo de 1993 a las 19 horas en el local de la calle Castelli N° 28 de la Ciudad de Ramos Mejía, Partido de La Matanza, Provincia de Buenos Aires, para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de dos asambleístas para suscribir el Acta de la Asamblea según el art. 39 de los Estatutos Sociales.
- 2) Elección de la Comisión Escrutadora de tres miembros.
- 3) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Estado de Resultados, Anexos 1 y 2, Informe del Síndico, correspondientes al Ejercicio Económico N° 32, iniciado el 1 de Enero de 1992 y finalizado el 31 de Diciembre de 1992.
- 4) Aprobación de la capitalización de la cuenta "Ajuste del capital cooperativo".
- 5) Elección de los miembros del Consejo de Administración, según lo determinado por el art. 48 de los Estatutos Sociales: por dos años: el Presidente, el Prosecretario, el Pro-tesorero, 3 Vocales Titulares y 1 Vocal Suplente

Ramos Mejía, 26 de Enero de 1993
EL CONSEJO DE ADMINISTRACION

Visok odziv, zlasti v Slovenski vasi

O delu skupine absolventov iz Slovenije

Preteklo sredo, 20. januarja, je delovna skupina „Slovenstvo v Argentini“ končala svoj trimesečni obisk v Buenos Airesu, Barilochoh, Mendozi in Tucumanu ter odletela z Ezeize nazaj v domovino. Po vrnitvi v Slovenijo, se s študijem zbranega gradiva naše delo šele prav začelja, ob slovesu od slovenskih rojakov v Argentini pa nam je moč komaj strniti vtise s trimesečnega potovanja. Zlasti eno je treba z zadovoljstvom poudariti; v tej čezmorski deželi, polni nasprotij in drugačnosti, s polnimi pljuči diha in živi kleno slovenska skupnost rojakov, ki so poleg jezika in narodne zavesti ohranili v izseljenstvu obilo gostoljubnosti, odkritosrčnosti in domačnosti, kakršne doma nemalokrat že pogrešamo. Deležni smo je bili v številnih slovenskih družinah v vseh krajih, kjer smo delali, še posebej pa med stanovalci Rožmanovega doma, s katerimi smo spletili prave prijateljske vezi. Njim ter gospodu Ivanu Korošču in gospodičini Mici Korošči smo za prijetno bivanje in doživljanje Argentine dolžni še posebno zahvalo.

V pogovorih s tukajšnjimi rojaki nam je uspelo zbrati vrsto pričevanj in dokumentarnega gradiva (dokumenti, zapisniki, fotografije), ki po svoje prispevajo k podobi, kakršno ponujajo o sebi argentinski Slovenci z javnomnenjsko anketo. Eno brez drugega bi le stežka dalo sliko o slovenski skupnosti, parcialna pričevanja brez širše podlage v enotno zasnovani anketi, anketa sama z golimi podatki pa brez osebnega stika z ljudmi. Preveč smelo bi bilo pričakovati, da lahko podatki, zbrani z anketiranjem, pomenijo povsemu merodajno in popolno predstavitev argentinskih Slovencev domači strokovni in ostali javnosti. Ni jih jemati za nekaj absolutnega, toda s skrbnim pretehtanjem izidov lahko obogatijo predstavo Slovencev v izseljenstvu, saj so prvi tovrstni posus zbiranja podatkov med tako širokim krogom anonimnih ljudi.

Za povojne slovenske izseljence je Zedinjena Slovenija natisnila 500 izvodov ankete, ki smo jo po določenem ključu glede na število Slovencev razdelili po okoliših slovenskih domov v glavnem mestu ter v Barilochoh, Mendozi in v Tucumanu. Ker je oddajanje vprašalnikov še v teku, o dokončnem številu izpolnjenih anket še ni mogoče govoriti. Doslej je bila zbrana tretjina vseh razdeljenih, kar je lep in tako za slovenske kot za argentinske razmere visok odziv. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da je velik uspeh pri podobnih vprašalnikih predstavljala že petina zbranih odgovorov. Pri naši Anketi gre še posebej pohvaliti Slovensko vas, kjer je vprašalnik izpolnilo kar 80% anketirancev (24 anket) in nam je nekaj anket po končanem dopustu še obljubljenih. V tej strnjeni slovenski naselbini gre zahvala za takšen uspeh neutrudnemu dr. Andreju Finku in seveda vsem, ki so na vprašalnik odgovo-

rili. Enak odziv je bil po zaslugah Žakljevih tudi med prav majhno skupino Slovencev v Tucumanu in njegovi širši okolici. Dobra organiziranost je obrodila sadove v Barilochoh, kjer so Slovenci oddali polovico anket, kar po vesteh od tam še ni vse, in v Mendozi, ki je s tretjino doslej oddanih anket v argentinskem povprečju. V Buenos Airesu so med domovi precejšnje razlike, pričakovati pa je večje uravnoteženje. Ob Slovenski vasi je visok delež oddanih anket v Ramos Mejiji, nekoliko nižji pa po zadnjih podatkih v Carapachayu. Pobiranje se šele prav začelja v San Justu, saj je bilo večje število Sanhuščanov ves mesec v Sloveniji, gospa Ljuba Lipuščkova pa zdaj pričakuje precejšnjo oddajo.

Zaradi odsotnosti Sanhuščanov in poletnih počitnic, predvsem pa zaradi dobrih novic o obljubljenih izpolnjenih vprašalnikih iz več krajev prosimo vse, ki bi anketo še želeli oddati, da to storijo pri vodstvih domov ali naravnost v Slovenski hiši na Ramon Falconu. Praksa kaže, da ankete prihajajo tjakaj tudi po pošti ali osebno v zaprtih kuvertah. Konec februarja, ko se poleže počitniška mrzlica in ko zopet izide Svobodna Slovenija, bodo vse naknadno zbrane ankete z Ramón Falcona odposlane skupini absolventov v Ljubljano.

Anketirance naprošamo, da oddajo vse ankete, tako izpolnjene kot delno izpolnjene in prazne. Slednje se namreč stekajo v Slovensko hišo in bodo tam še na voljo vsakomur, ki bi želel anketo izpolniti, pa je pri svojem domu ni prejel. To velja zlasti za Slovence, živeče v mestu, saj jim je bila anketa dosegljiva le v manjšem številu. Sicer pa si želimo večjega odziva v San Martinu, v Berazateguiju in na Pristavi, tako da bo ustrezno zastopan zares celoten Veliki Buenos Aires.

Vsem, ki boste oddali čim popolneje izpolnjen vprašalnik, in vsem, ki omogočite z oddajo prazne ankete dostop do le-te drugim, se za sodelovanje prav lepo zahvaljujemo. Ko se poletje približa koncu, se z vašo pomočjo nadejamo 40 odstotkov odgovorov, bolj optimistični pa še več.

Še posebej pozivamo dijake Srednješolskega tečaja, ki so 7. novembra zadnje šolsko uro izpolnjevali anketo, oddali pa samo tri, naj z oddajo vprašalne pole s pripisom Srednješolski tečaj „ubranijo čast“ slovenskih srednješolcev. Prav mnenje mladih in njihovi pogledi bodo dali rezultatom ankete merodajnejšo podporo. Vprašalnik lahko oddate na način kot vsi ostali anketiranci, vendar z oznako, da gre za srednješolca.

In ob koncu naše raziskave: hvala vsem rojakom, ki smo jih spoznali v tako velikem številu, in vsem tistim, ki so nam želeli in omogočili prijetno bivanje med vami.

Srečno!

Za skupino absolventov-zgodovinarjev iz Ljubljane:
Boris Golec

Dijake Slovenskega Srednješolskega tečaja „ravnatelj. Marko Bajuk“

prosimo,

da vodstvu svojega doma ali v Slovenski hiši oddate anketo

„Slovenstvo v Argentini 1992“,

ki ste jo izpolnjevali na srednješolskem tečaju

dne 7. novembra lani.

MALI OGLASI

Se je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. Alejandra Iglie Šef. Glavarjeva 45. 61000 LJUBLJANA Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362

Ana Maria Troha - uradna prevajalka iz angleščine - Combate de Pavón 1606 - 1686 Hurlingham - Tel.: 665-7986

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; Viktor Fekonja Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorji; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3º „M“ - Capital - Tel: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile. Inz. Janez M. Petkovšek, Amiano 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa DENAR S.R.L. - Kocmur in kompjuterji Tel./Fax: 942-6881/943-6023

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes osebo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenositve v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati - odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 17. do 20. ure - Roque Saenz Peña 3245 - (1752) Lomas del Mirador - Tel.: 652-1910.

dr. Vital Asič - odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 17. do 19. - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps - odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave - privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov - Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar - Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools - konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

**NASLEDNJA ŠTEVILKA
SVOBODNE SLOVENIJE BO,
ZARADI POČITNIC V
TISKARNI „VILKO“, IZŠLA
ŠELE 25. FEBRUARJA 1993**

VODORAVNO: 1. Točka, ločilo. 2. Zdrobljena snov, pesek. 9. Glasbenik z godalom. 14. Spozna. 17. Ovitek, ovaj. 18. Blago, ki ga prenašamo ali prepeljamo. 19. Spremeni smer, položaj. 20. Spredaj. 21. Blodi. 22. Cerkevni predstojnik v samostanu (2. sklon). 23. Tekmec. 24. Z ostrino deli. 25. Slovensko žensko ime, koroška svetnica. 26. S prsti zdrobi. 27. Glasbilo. 28. Ime za Turka. 30. Prebivalec slovenskega mesta. 32. Pernata žival. 34. Povelje za obstanek. 35. Žensko ime. 36. Hitra, spretna. 37. Koroško mesto. 41. V temnem času dneva. 44. Nervozno delovanje. 45. Začinjeno s soljo. 46. Pripadnik starega naroda. 47. Z nečim na nogah. 48. Predlog. 49. Hodim. 50. Posteljno perilo. 52. Po pasje kriči. 53. Odprtina za vstop. 54. Predlog. 55. Vabim v zakon. 56. Pesniške oblike. 57. Zelo znana znamka zobne paste. 58. Služi za pisanje na tablo. 59. Oksidirano železo. 60. Ruda, kamen. 62. Zamenja za denar. 63. Ogoljufati. 67. Nekdanji predstojnik banovine. 68. Grize, drgne. 69. Plinasto telo, ki nas obdaja. 70. Poklon, darilo. 71. Tisti, ki določi stran, pot. 74. Neresnice. 75. Sem se naučil. 76. Grški oče bogov. 77. Dolžnost, naročilo. 78. Teče, uhaja. 80. Aktinon. 81. Član državne oborožene sile. 82. Zelenica v puščavi, 2. sklon množine. 83. Moč, ki določa bodočnost. 85. Kratek, močan, navadno živčen glas. 87. Mesto v argentinski provinci Neuquén. 88. Poleg gradu manjša gospodarska hiša. 90. Pokrajina v Srbiji. 91. Daje na vpogled. 92. Kameli sorodna domača žival. 93. Žuga, preti. 94. Kdor izraža čustvena doživetja z delom kulturne vrednote. 98. Del noge. 101. Tesnobo zadrževanje jeze. 102. Udarjen, prebutan. 104. Grška črka. 105. Vidni organ, 3. sklon množine. 106. Kričec kot zver. 108. Železov kršec. 109. Zapoved. 110. Vetrčki. 111. Pripadnik severnoameriškega indijanskega plemena, 4. sklon množine. 112. Majhna ura. 113. Kazalni zaimek. 114. Če. 115. Prikazan s črtanjem. 116. Misli na tisto, kar bo. 117. Tako bodi!

NAVPIČNO: 1. Razvoj, spored. 2. Smo v posesti nečesa. 3. Obrtnik. 4. Roditelj. 5. Vlažna vročina. 6. Ime pisatelja Cankarja. 7. Kdor hodi okrog brez cilja in resnih namenov. 8. Naplačilo. 9. Obmejno slovensko mesto. 10. Trga sadje. 11. Gorivo. 12. Glavni števnik. 13. Ves, sprejemljiv kot enota. 14. Gledam. 15. Prostor takoj pri vhodu v hišo. 16. En sam. 18. Neverni apostol (množina). 20. Ječmen, prazen služi kot kava. 26. Naredi bolj veliko. 27. Majhna odprtina v steni. 29. Kamijon. 31. Osnovna mera za določanje količine. 33. Vinorodna rastlina. 34. Občutek krivde, nepravilnega ravnanja. 37. Se vzpenja po strmini. 38. Srcu prijeten. 39. Tekoča jed, dvojina. 40. Nizozemsko mesto, znano po siru. 41. Razbitje, neuspeh. 42. Nadležni mrčes, množina. 43. Zelo potreben. 44. Vzor. 45. Dan v tednu. 48. Nadut, domišljav, izzivalen. 49. Del vrta. 51. Španska pisava za ime Janez. 53. Pokorni, spoštljivi, naklonjeni. 54. Hodi po brozgi, blatu. 55. Pijem skozi tenko odprtino. 57. Velika opica. 58. Enakomerno hodi okrog osi. 61. Španska reka. 62. Peščena obala. 63. Priimek novega slovenskega škofa. 64. Zamisel. 65. Hodil okrog brez cilja. 66. Država v zahodni Evropi. 68. Ima odprte oči. 69. Spoznavna podoba. 71. Sveženj žita. 72. Ugasel centralni vulkan lijakaste oblike, pogosto napolnjen z vodo. 73. Žensko ime (dvojina). 76. Znova, spet. 78. Oblika pomožnega glagola, prihodnji čas. 79. Lidijski kralj, zaradi ogromnega bogastva je prišel v pregovor. 81. Pomemben, nepogrešljiv. 84. Moč, ki živi daleč od drugih. 85. Paluba. 86. Oponaša. 87. Zaspava. 89. Greben pogorja ali hiše. 90. Zadovoljen, čustveno potešen. 91. Čaša, kozarec. 93. Stiska, dren. 95. V neznano, kamorkoli. 96. Odisejeva domovina, 2. sklon. 97. Zadoščenje za prestopek. 98. Staro poljsko orodje. 99. V svetem pismu naziv za družinskega poglavarja. 100. Očem prijetno. 101. Z ušesom zaznavno tresenje zraka. 103. Nemško moško ime. 107. Nade. 108. Vojaški upor. 109. Vrtna lopa.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425 - Tel./Fax.: 362-7215
(1101) Buenos Aires

